

Prostata

Prostatit betyder inflammation i prostatakörteln. Du har ofta ont i nedre delen av ryggen, magen och underlivet. Det kan också göra ont när du kissar. Kronisk prostatit innebär att du har besvär under en längre tid. Besvären försvinner efter ett tag, för att senare komma tillbaka. Oftast läker inflammationen av sig själv.

Kronisk prostatit kallas också för kronisk bäckenbottensmärta. Det beror på att musklerna i bäckenbotten kan bli påverkade.

Det finns också akut prostatit. Då kommer besvären plötsligt. Kronisk prostatit är vanligare än akut prostatit.

Barn före puberteten får inte prostatit.

Det är vanligt att känna något eller några av de här besvären om du har kronisk prostatit:

- Det g\u00f6r ont i ryggslutet, nedre delen av magen eller underlivet. Det kan ocks\u00e5 g\u00f6ra ont ner mot ljumskarna, ut i pungen och penisen.
- Ibland gör det ont att sitta, till exempel på en cykelsadel.
- Du behöver kissa oftare.
- Du kan ibland ha ont i samband med utlösning.

Besvären vid kronisk prostatit brukar kännas mer och mer under några dagar eller veckor. Vid akut prostatit kommer besvären istället plötsligt.

Kontakta en <u>vårdcentral</u> om du tror att du har kronisk prostatit. Många mottagningar kan du kontakta genom att <u>logga in</u>.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då får du hjälp att bedöma dina symtom och råd om vad du kan göra själv.

Läkaren gör först en <u>kroppsundersökning</u>. Då känner hen på magen, penisen och pungen för att bedöma om du har ont och om det finns några förändringar. Det är för att se om det kan finnas andra orsaker till besvären.

Läkaren <u>undersöker prostatan</u>. Då tar hen på sig en plasthandske och för in ett finger i ändtarmsöppningen. Undersökningen kan kännas obehaglig och göra lite ont. Det gäller speciellt om prostatakörteln är inflammerad och förstorad. Du kan känna obehag cirka fem till tio minuter efter undersökningen.

Du får lämna ett <u>urinprov</u> för att se om det finns bakterier eller spår av röda eller vita blodkroppar i urinen. Du får lämna särskilda prov för <u>gonorré</u> och <u>klamydia</u> om du eller läkaren misstänker att du har en könssjukdom.

Du kan få lämna ett blodprov för att se om ämnet<u>PSA</u> är förhöjt. Det är för att utesluta cancer i prostatan. Kronisk prostatit kan ge ett lite förhöjt PSA-värde, därför kan man få lämna nya prover om värdet var förhöjt vid den första kontrollen.

Ibland får du en <u>remiss</u> till en urolog som är en specialist på njurar, urinvägar och mannens könsorgan. Urologen kan göra fler undersökningar. Det gäller särskilt om du har svårt att tömma urinblåsan eller behöver kissa ofta.

Kronisk prostatit går oftast över av sig själv utan behandling. Det brukar ta mellan två och sex veckor. Du kan lindra besvären genom att ta smärtstillande och inflammationshämmande läkemedel.

Ibland kan det hjälpa med behandling med antibiotika om du samtidigt har urinvägsinfektion och prostatiten kan vara orsakad av bakterier.

Du kan få läkemedel på recept av din läkare om du har svårt att kissa.

Kronisk prostatit är inte en allvarlig sjukdom, men du kan uppleva det som mycket besvärligt. Det kan påverka hur du mår i vardagen och det kan också påverka ditt sexliv.

Det finns hjälp att få. Bland annat kan olika former av psykoterapi vara bra, till exempelkognitiv beteendeterapi, KBT. Du kan själv kontakta en terapeut som är specialiserad på besvär i underlivet och bäckenbotten.

Du kan öva olika former av avslappning som kan hjälpa.

Du kan ofta lindra besvären på egen hand. Här är några tips du kan pröva:

- Håll dig varm. Kyla kan göra besvären värre. Därför är det bra att ta varma bad och klä dig varmt. Undvik att sitta på kalla underlag eller gå med våta kläder efter bad.
- Ha regelbundna utlösningar. Sekret som stoppar upp i prostatakörteln kan vara en orsak till prostatit.
- Håll igång tarmen så att du inte får förstoppning som trycker mot prostatan.
- Lindra besvären genom att ta <u>smärtstillande</u> och inflammationshämmande läkemedel. Rådgör med läkare eller apotekspersonal.

Prostatakörteln ligger runt urinröret vid urinblåsan.

Prostatan är en körtel som ligger runt urinröret, precis där det lämnar urinblåsan och går ut i penisen. Prostatan bildar transportvätska för spermierna. Strax under prostatan finns flera lager med muskler och bindväv som bildar en böjlig bottenplatta. Den kallas bäckenbotten och håller upp organen i nedre delen av bäckenet.

Prostatit innebär att prostatan blir <u>inflammerad</u>. Då blir den öm och svullen. Ibland kan även musklerna i bäckenbotten påverkas. Prostatit kallas också för kronisk bäckenbottensmärta.

$$\Rightarrow$$
 % ' '(\leftarrow \leftarrow () %)

Kronisk prostatit innebär att du har besvär under en längre tid. Men du har inte ont hela tiden. Besvären försvinner efter ett tag, för att senare komma tillbaka. Ibland kan besvären försvinna och komma tillbaka under flera år. Sjukdomen är inte allvarlig men kan vara besvärlig. Så småningom brukar den gå över.

` ←

Det är inte helt klarlagt varför en del personer får kronisk prostatit. Det beror sällan på bakterier eller virus. Ibland är prostatan inflammerad. Men det är vanligt att bara ha ont i musklerna i bäckenbotten.

Det kan vara så att det finns olika orsaker hos olika personer för det som i dag kallas för kronisk prostatit.

Du kan <u>söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u>du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård</u>.

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u> Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning</u>.

§ 8 6 9

- Akut prostatit
- Bra mat vid förstoppning
- Avslappningsövning för hela kroppen
- Så fungerar njurar och urinvägar
- Godartad prostataförstoring

Senast uppdaterad:

2021-01-29

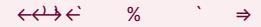
Redaktör:

Lovisa Dragstedt, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Jan-Erik Damber, professor i urologi, Sahlgrenska Akademin, Universitetssjukhuset, Göteborg Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet

runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.
3
n'
Behandling av personuppgifter
Hantering av kakor
<u>Inställningar för kakor</u>
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>